

דף לב.

עין משפט א.

או"ח סימן תקצב פעיף א

א. הש"ץ חוזר התפלה ותוקעים על סדר הברכות ^ב למלכיות תשר"ת פעם אחת, ותש"ת פעם אחת, ותר"ת פעם אחת ^ג.
 הגה: ונהגו לומר אחר התקיעות היום הרת עולם ^ד גם בשבת.

עין משפט ב.

או"ח סימן קיג פעיף א

א. באבות שוחין תחלה וסוף ^ה וכן בהודאה תחלה וסוף, ואם בא לשחות בכל ברכה בתחלתה או בסופה מלמדין אותו שלא ישחה, אבל באמצע כל ברכה יכול לשחות ^ו.

ב. משמע מדברי מר"ן שלא היו תוקעים כלל בלחש וזה מכמה טעמים, אבל ע"פ דברי האר"י והערוך וספר המנהיג יש לתקוע גם בלחש, וכך נהגו היום. כה"ח אות א'.

ג. וסיים מר"ן השו"ע אבל עכשיו נוהגים לתקוע למלכיות תשר"ת ג"פ וכו'... אולם היום נהגו אחרת תשר"ת תש"ת תר"ת, וכ"כ הרי"ף והרמב"ם והרא"ש, ועיין בכה"ח אות ד'.

ד. ובני ספרד אומרים אותו גם בלחש, ובמקום שתוקעים בלחש גם מבני אשכנז אומרים אותו. כה"ח אות ז'.

ה. עיין בכה"ח אות ב' הכוונה בקיצור בכריעה ראשונה יכוין שיו"ד דהוי"ו ב"ה זוקף לאל"ף דאדנות, ובברוך השני יכוין שה"ה הראשונה דהוי"ו זוקף לדל"ת דאדנות, ובמודים יכוין שוא"ו דהוי"ו זוקף לנר"ן דאדנות, ובסוף יכוין שה"ה האחרונה דהוי"ו זוקף ליו"ד דאדנות. ועוד יכוין בכריעה ראשונה שיו"ד מאיר לאל"ף דאדנות, כדי לזקוף אותו בזקיפה ואז יכוין בזקיפה שאל"ף דאדנות עולה לגבי היו"ד דהוי"ו וכן על זה הדרך בשאר. וקודם שיתחיל שמונה עשרה אחר שאמר ה' שפתי תפתח ינשק התפילין של ראש. שם אות ג'.

ו. הכריעות הם כדי שיזכור לפני מי הוא עומד וכי סופו להיות עפר, וכדי למשוך ברכה מלמעלה למטה, כה"ח אות ד'.

ז. אך יש חולקים ולכן יזהר שלא לשחות אפי' באמצע הברכה כ"א בעת הצורך כגון שהש"ץ הגיע למודים והוא באמצע ברכה. שצריך לשחות שלא יהא נראה ככופר. שם אות ח'.

עין משפט ג.

או"ח סימן תקצא סעיף ד

ה. ג. אומרים עשרה פסוקים ז של מלכויות, ועשרה של זכרונות, ועשרה של שופרות, ובכל ברכה ג' מהם של תורה ג' של כתובים ח וג' של נביאים והעשירי של תורה ט. ואם רצה להוסיף רשאי.

הגה: מיהו אם לא התחיל בשום פסוק רק אמר ובתורתך כתוב לאמר יצא והיינו שאמר "ככתוב בתורתך" י.

עין משפט ה.

או"ח סימן תקצא סעיף ה

ה. ד. אין אומרים פסוק של פורענות של ישראל, ולא פסוק זכרונות של יחיד כ.

דף לב:

עין משפט א.ב.

או"ח סימן תקצא סעיף ה

עין לעיל דף לב. עין משפט אות ה

עין משפט ד.ה.ו.

או"ח סימן תקצא סעיף א

עין לעיל עין משפט אות ג

ז. וְכִנְגַד עֲשֶׂה הַלּוּלִים שֶׁל "הללו א-ל בקדשו", וכנגד עשרת הדברות, וכנגד עשרה מאמרות שבהם נברא העולם. מגמ' ר"ה ל"ב ע"א. ובר"ה ט"ז ע"א.

ח. של הכתובים אומרים ובדברי קדשך כתוב לאמר ולא ע"י עבדיך הקדושים כמו ע"י עבדיך הנביאים משום שפסוקי הנביאים נאמרו בשליחות לאומרם לישראל, אבל של הכתובים לא נאמרו בשליחות אלא ברוח הקודש. כה"ח אות כ"א.

ט. ואם השלים בשל נביא יצא. מ"א ס"ק ד'.

י. משנה ברורה אות יו"ד, ואם חל בשבת מסיים בברכה שומע קול תרועת עמו ישראל ברחמים ולא אומר "היום" ברחמים. כה"ח אות כ"ו.

כ. והיום נהגו לומר הפסוקים הקבועים בסידורים ואין רשות לשנות פסוק אחר. כה"ח אות כ"ח.

עין משפט ז.ז.ט.ג.

או"ח סימן תקצא סעיף א

עייך לעיל עין משפט אות ג

עין משפט ל.

או"ח סימן תקפד סעיף א

א. אין אומרים הלל ל בר"ה ויוה"כ.

הגה: ונוהגים לומר אבינו מלכנו מ, ואם הוא שבת אין אומרים אותו.^ב

עין משפט מ.

או"ח סימן תקפו סעיף כא

כא. כז. שופר של ר"ה אין מחללין עליו יו"ט אפי' בדבר של שבות^ה, אבל ע"י אמירה לאינו יהודי כגון להוריד לו אותו מן האילן מותר דהוי

ל. ר"ה ל"ב ע"ב, דאיך ספרי חיים ומתים פתוחים לפנינו וישראל אומרים שירה. והאומרים תהלים והגיעו להלל כיון שאין אומרים אותו בדרך שירה יש לאומרו. מ"א ס"ק א'. ומ"ב ס"ק ב'.

מ. תענית כ"ה ע"ב, שירד ר"ע לפני התיבה ואמר אבינו מלכנו וכו' ומיד נענה וקבעוהו לעשיית. ב"י.

וכתב הב"י ושכן דעת האר"י ז"ל לדלג חטאנו לפניך, וכל כיוצא כיון שאין אומרים וידוי בר"ה. מ"ב אות ג'.

אבל לומר פסוקים שיש בהם הזכרת חטא מותר כיון שאינו דרך וידוי. מ"ב שם. ומ"מ האומרים חטאנו לפניך שכך דעת הרמ"א שאומרים אותה על הסדר בלי דילוג לא יכה באגרוף על החזה בתיבת חטאנו לפניך. וע"פ סודן של דברים אין מקום להכאת האגרוף רק בוידוי בלבד. כה"ח אות ה'.

והגם שאין מתוודים בר"ה, מ"מ בין תקיעת תשר"ת לתש"ת וכן בין תש"ת לתר"ת יתוודה בלחש, דאז מתערבב השטן ואינו משגיח לקטרג, והשל"ה כתב שיבכה ויתחרט במאוד ויבקש מחילה ומודה ועוזב ירוחם. שם אות ו'.

נ. וה"ה בע"ש במנחה אין אומרים אותו, וכ"כ המשנה ברורה בשער הציון אות ז', ומ"ב אות ד'. וכך דעת הריב"ש שאין אומרים אותו בשבת, אבל התשב"ץ בח"ג סי' קפ"ו כתב שיש לאומרו גם בשבת, וכך משמע משער הכוונות, וכך מנהג בית אל לאומרו ומר"ן השו"ע בב"י כתב דהכל תלוי במנהג. כה"ח אות ח'.

גם מי שלא התפלל עם הצבור יכול לומר אבינו מלכנו ביחיד. השל"ה, וא"ר.

ס. דיו"ט עשה ולא תעשה, ואין עשה דשופר דוחה לא תעשה ועשה, וחכמים השוו דבריהם לדבר תורה והעמידו דבריהם במקום עשה. מ"א ס"ק כ"ג. והוא מגמ' ר"ה ל"ב ע"ב ופי' הר"ן שם.

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלחדר שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477 email: minchat.aaa@gmail.com

שבות דשבות ^ע, ובמקום מצוה לא גזרו.

עין משפט נ או"ח סימן תקפו פעיף כג

כג. כט. יכול ליתן בתוך שופר מים או יין לצחצחו ^פ, אבל דברים שאין זה כבוד אסור גם בימי חול ^צ.

עין משפט ע.פ. או"ח סימן תקפט פעיף ה

ה. ה. המתעסק בתקיעת שופר לא יצא י"ח ^ק, וגם השומע מן המתעסק ^ר לא יצא, וצריך שיתכוונו השומע והתוקע ^ש.

ע. והיינו שמותר לומר לא"י לעשותו בדבר שאין בו איסור תורה. ובדיעבד אם עבר הישראל וחתכו בדבר שהוא משום שבות מותר לתקוע בו, אבל אם עבר בדבר שהוא משום לא תעשה גם בדיעבד אסור לתקוע בו. כה"ח אות קמ"ג. מפתח עינים אות ס"ו.

פ. אפי' ביו"ט ולא אומרים שמתקן מנא. רש"י בר"ה ל"ב ע"ב.

צ. שלא יהיו המצוות בזויות עליו. פר"ח, ומ"ב אות פ"ט.

ק. דקיי"ל מצות צריכות כוונה, כך הסיק הב"י, ובט"ז ס"ק ג'.

ו. בספק אם כיון או לאו בשל תורה לחומרא וחוזר, אבל בדרבנן אינו חוזר. כה"ח אות מ'.

התוקע להתלמד שאינו יוצא, מ"מ אם כיון לבו גם למצוה יצא, כ"כ הא"ר. והוא שעשה התקיעות כדין. מ"ב אות ט"ו.

ר. אף שהשומע כיון לשם מצוה לאו כלום שהרי התוקע אינו מכוון לשם כך.

ש. וגם בענין הברכות צריך שהתוקע והשומע יכוונו לצאת ולהוציא.

ו. מי שבא לביהכנ"ס ע"ד לצאת עם הצבור בתקיעות יצא, אע"פ שבשעה ששמע לא כיון לבו אלא בסתמא יצא, אפי' למ"ד מצות צריכות כוונה. אבל הבא לביכנ"ס בסתמא או רק להתפלל לא יצא אם לא כיון בשעה ששמע. מ"א ס"ק ד'. מכנה"ג, ומ"ב אות ט"ז. ו. מ"מ לכתחילה גם מי שבא לביהכנ"ס על דעת לצאת י"ח בתקיעת שופר צריך לכוון גם בשעת התקיעות כדי לקיים מצות עשה מן התורה, שנאמר יום תרועה יהיה לכם. כה"ח אות מ"ז.